

**Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030**

Stosownie do Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) Gmina Sosnowica prosi o wyrażenie opinii w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030. Gminny Program Rewitalizacji swoim zasięgiem obejmuje teren jednej gminy: Gminy Sosnowica.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030 stanowi swego rodzaju przewodnik dla całego procesu rewitalizacji - proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Ów dokument pokazuje, w jaki sposób, w założonej perspektywie czasu, można rozwiązać problemy rewitalizowanego obszaru i społeczności lokalnej lub przynajmniej, jak zmniejszyć ich natężenie. Przygotowanie i koordynacja postępowania rewitalizacyjnego należą do zadań własnych gminy. Nie ma ono jednak charakteru obligatoryjnego, a jego realizacja zależna jest od woli samorządu lokalnego. Decydując się na przystąpienie do tego fakultatywnego zadania, gmina zobowiązuje się do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Poniżej, zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeanalizowano uwarunkowania brane pod uwagę przy wydawaniu decyzji o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Kwestie związane z ochroną środowiska przyrodniczego i jego zrównoważonym wykorzystaniem odgrywają coraz istotniejszą rolę w planowaniu działań Gmin. Przyczynia się do tego rosnąca świadomość społeczna związana z nasilającymi się problemami w kwestii zanieczyszczenia środowiska i zmianami klimatycznymi. By wizja opisana w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Sosnowica mogła zostać osiągnięta, koniecznym jest dążenie do rozwiązywania zdiagnozowanych sytuacji kryzysowych z poszanowaniem zasobów środowiska, a władze Gminy Sosnowica muszą prowadzić politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańców. Dlatego też w celu rewitalizacyjnym A podkreślono znaczenie i potrzebę ochrony zasobów przyrodniczych i stanu środowiska w Gminie Sosnowica.

1. Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i art. 47 ust. 1, w szczególności:

- a) Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć:

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) to zasadniczy dokument służący zaplanowaniu i realizacji procesu rewitalizacji. Natomiast rewitalizacja, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, dokument GPR zawiera zwłaszcza: opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym: listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami) i charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (realizujących kierunki działań) oraz załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej).

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica jest wyprowadzenie z sytuacji kryzysowej obszaru o największej kumulacji negatywnych zjawisk, za pomocą realizacji zaproponowanych celów. Struktura celów GPR obejmuje cel główny procesu rewitalizacji: *Wyeliminowanie sytuacji kryzysowych w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej na obszarze rewitalizacji w Gminie Sosnowica*, a także cele szczegółowe:

- Cel rewitalizacji A: Zapewnienie równego dostępu do wyższej jakości infrastruktury i środowiska
- Cel rewitalizacji B: Wzmacnianie aktywności i integracji społecznej mieszkańców oraz przeciwdziałanie marginalizacji
- Cel rewitalizacji C: Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację zawodową oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa

Należy pamiętać, że dokument GPR nie stanowi formalnej podstawy do rozpoczęcia procesu inwestycyjnego. Nadal wymagana jest określonymi przepisami procedura pozyskiwania niezbędnych zezwoleń związanych z ich realizacją. Program ten inicjuje jedynie poszczególne działania oraz koncentruje je wzajemnie dla potrzeb realizacji celów programu rewitalizacji, stanowiąc podstawę do ubiegania się o finansowanie zewnętrzne dla wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W trakcie prac nad dokumentem dołożono wszelkich starań, by wskazane w GPR przedsięwzięcia rewitalizacyjne przyczyniały się do wdrażania idei zrównoważonego rozwoju, ich charakter zakładał jak najmniejsze oddziaływanie na środowisko, a przynajmniej część przedsięwzięć służyła poprawie warunków środowiskowych (w zakresie emisji zanieczyszczeń oraz promowania zachowań zmniejszających negatywny wpływ człowieka na środowisko). Przyczyni się to do tego, że realizacja „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024-2030” nie będzie powodować znaczącego oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę wstępnie określony charakter przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które nie stanowią przedsięwzięć określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (M.P. z 2019 r. poz. 1839), określa się, że realizacja postanowień „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024-2030” nie będzie powodować znaczącego oddziaływania na środowisko.

Wykaz inwestycji obejmuje zarówno działania infrastrukturalne - inwestycyjne, jak i działania miękkie, których realizacja rozłożona została w czasie na kilka następnych lat. Niemniej jednak są one przedstawione w sposób uogólniony.

Tabela 1. Wykaz podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych

I.p.	Podstawowe projekty rewitalizacyjne
1	Przebudowa i rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Sosnowicy
2	Artystyczna Sosnowica
3	Zagospodarowanie terenów publicznych w miejscowości Sosnowica
4	Warsztatowe spotkania z książką
5	Szkolenia pracowników i uczestników zajęć ŚDS, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób ze szczególnymi potrzebami
6	Utworzenie miejsca integracji i spotkań dla osób ze szczególnymi potrzebami
7	Zagospodarowanie terenów publicznych przy szkole podstawowej w Sosnowicy
8	Jestem bezpieczny
9	Proekologiczni mieszkańcy Sosnowicy
10	Opieka nad zabytkami i obiektami historycznymi w Gminie Sosnowica

I.p.	Uzupełniające projekty rewitalizacyjne
1u	Przebudowa części mechanicznej, biologicznej, osadowej oczyszczalni w Sosnowicy oraz budowa nitki kanalizacyjnej Sosnowica – Pasięka
2u	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
3u	Budowa / przebudowa dróg gminnych
4u	Modernizacja zdegradowanej infrastruktury na terenach po pegeerowskich
5u	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Sosnowica

Należy podkreślić, że dokument GPR generalnie zawiera szereg działań i inwestycji służących ochronie środowiska – zmniejszeniu presji, ograniczeniu emisji, zwiększeniu odporności środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych, do których należą m.in.: termomodernizacja, wprowadzenie OZE, budowa systemu kanalizacyjnego, oczyszczalnie ścieków, rozwój terenów zielonych, edukacja itp.

Realizacja zaplanowanych działań/inwestycji na obszarze objętym opracowaniem w większości zostanie zakończona do 2030 roku. Inwestycje te mają pozytywny wpływ na politykę ochrony środowiska, ich oddziaływanie wpłynie na rozwój gospodarczy poprzez zmniejszenie jego energochłonności oraz przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego. Biorąc pod uwagę skalę działań, lokalizację, uwarunkowania przyrodnicze i środowiskowe nie przewiduje się szczególnego oddziaływania przedsięwzięć na aspekty środowiskowe ani na terenach rewitalizacji, ani na terenach objętych ochroną przyrody.

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele i założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030 są komplementarne z celami i priorytetami innych dokumentów, zarówno tych na poziomie wspólnotowym, kraju, województwa, powiatu jak i Gminy Sosnowica.

Zgodnie z treścią ustawy o rewitalizacji GPR zawiera opis powiązań z dokumentami strategicznymi, takimi jak:

- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku,
- Strategia Rozwoju Gminy Sosnowica na lata 2021-2030,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sosnowica na lata 2021 - 2030,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sosnowica

Nazwa dokumentu	Podstawa prawna
Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku	Uchwała Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Strategia Rozwoju Gminy Sosnowica na lata 2021 - 2030	Uchwała nr XXXI/211/21 Rady Gminy Sosnowica z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Sosnowica na lata 2021-2030
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sosnowica na lata 2021 - 2030	Uchwała Nr XXI/148/08 Rady Gminy Sosnowica z dnia 16 grudnia 2021 roku
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sosnowica	Uchwała Nr V/28/11 Rady Gminy Sosnowica z dnia 16 marca 2011r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sosnowica

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku stanowi nie tylko podstawowy dokument kształtowania polityki regionalnej, ale jest również bazą do konstruowania prawa miejscowego na szczeblu lokalnym. Zidentyfikowane w niej długoterminowe cele i kierunki rozwoju umożliwiają racjonalne organizowanie działań i prowadzenie skoordynowanej polityki rozwoju. Pełnią ponadto funkcję informacyjną, merytoryczną i kontekstową, prezentując sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną regionu.

W dokumencie Strategii wskazano podstawowe obszary strategiczne o następującym brzmieniu:

- Sektor rolno-spożywczy: Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych,
- Przestrzeń: Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych,
- Gospodarka: Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu,
- Społeczeństwo: Wzmacnianie kapitału społecznego.

Cele te, ze względu na swoją uniwersalność, mogą być realizowane w ramach niniejszego Programu za pośrednictwem przyjętych projektów rewitalizacyjnych. Sosnowica, jako obszar gospodarczy wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych oraz obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych, w tym również obszar o potencjale rozwoju turystyki doskonale wpisuje się w założenia polityki regionalnej.

Strategia Rozwoju Gminy Sosnowica na lata 2021 – 2030 stanowi istotny dokument, w ramach którego opracowano nadrzędny kierunek przyszłego rozwoju Gminy, wskazano zadania inwestycyjne oraz określono założenia, które prowadzić mają do wzmocnienia potencjału gospodarczego, społeczno-ekonomicznego i kulturowego jednostki. Zapisana w strategii wizja brzmi: „Gmina Sosnowica to miejsce przyjazne mieszkańcom i turystom, bezpieczne, dostosowujące usługi do potrzeb społeczności lokalnej oraz zapewniające rozwój młodych mieszkańców. To gmina wspierająca rozwój lokalny, z dobrym dostępem do komunikacji. To miejsce dbające o każdą grupę społeczną oraz dziedzictwo kulturowe. Sosnowica to miejsce ukierunkowane na działania inwestorów”.

Cel główny w Strategii brzmi: Wzrost konkurencyjności gminy na tle regionu, przy jednoczesnym zwiększaniu jakości życia mieszkańców, upowszechnianiu dóbr kultury oraz szerzeniu znaczenia turystyki.

Wyznaczono również cele strategiczne:

- Gmina o jakości życia dostosowanej do potrzeb mieszkańców
- Gmina utrzymująca wysoki poziom dziedzictwa kulturowego
- Gmina wzmacniająca jakość kapitału społecznego
- Gmina prawidłowo kształtująca politykę przestrzenną
- Gmina dbająca o środowisko przyrodnicze

Zrealizowanie założeń Gminnego Programu Rewitalizacji ma szansę przyczynić się do osiągnięcia wymienionych powyżej celów za pośrednictwem uwzględnionych w dokumencie projektów rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia, o których mowa, w znacznym zakresie dotyczą bowiem działań inwestycyjnych, prowadzących do rozwoju lokalnej gospodarki oraz zadań miękkich, dotyczących kapitału ludzkiego. Gminny Program Rewitalizacji wskazuje ponadto wizję przyszłego rozwoju obszaru rewitalizacji, która zgodna jest z celami strategicznymi.

Misją samorządu opisaną w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sosnowica na lata 2021 – 2030** jest wspieranie rodziny, pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami, przemocą domową, ubóstwem czy bezrobociem. Istotna jest także pomoc osobom starszym oraz niepełnosprawnym. Aby zrealizować misję postawiono szereg celów strategicznych i operacyjnych:

1. Wsparcie rodziny
  - 1.1 Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo
  - 1.2 Pomoc rodzinom będącym w ciężkiej sytuacji materialnej z powodu wielodzietności lub samotnego rodzicielstwa
  - 1.3 Zapewnienie dzieciom oraz młodzieży właściwego dostępu do kształcenia i wszechstronnego rozwoju
  - 1.4 Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz zdrowego stylu życia
2. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie
  - 2.1 Wsparcie dla osób i rodzin z problemami uzależnień
  - 2.2 Wsparcie dla rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie
3. Przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu
  - 3.1 Wsparcie dla osób i rodzin ubogich oraz zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego
  - 3.2 Wsparcie dla osób bezrobotnych
4. Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

4.1 Likwidacja barier architektonicznych i społecznych

Realizacja owych celów odbywać się może za pośrednictwem projektów rewitalizacyjnych GPR w sferze społecznej i funkcjonalno-przestrzennej. Przedsięwzięcia tego typu zazwyczaj dotyczą bowiem wsparcia edukacji i stwarzania warunków do powrotu ludzi wykształconych do Gminy, zwiększenia dostępności usług, wzrostu aktywności zawodowej, zapobiegania szerzeniu się patologii społecznych czy ograniczaniu bezrobocia. Określone w GPR przedsięwzięcia w sposób integralny harmonizują z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sosnowica na lata 2021 - 2030.

W dokumencie *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy* jako główny cel wszystkich działań podejmowanych w obrębie jednostki stawia wzmocnienie pozycji w regionie pod względem gospodarczym, kulturalnym i turystycznym. Nastąpić ma to za pomocą wykorzystania istniejących potencjałów i szans rozwojowych (naturalnym zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych Gminy, zasobów kulturowych oraz jej tradycji i funkcji rozwoju przedsiębiorczości). Głównym zadaniem jest podniesienie poziomu życia mieszkańców oraz zapewnienie trwałej bezkonkurencyjności gminy Sosnowica poprzez wykorzystywanie walorów przyrodniczych i kulturowych. Sosnowica posiada duży potencjał dóbr przyrody, które winne być wykorzystane w sposób zrównoważony bez uszczerbku tegoż środowiska. W tym celu zakłada się możliwość rozwoju turystyki w różnych jej formach. Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w te cele i propaguje zawarte w nich postulaty poprzez realizację w szczególności działań mających na celu rozwój obszaru z wykorzystaniem lokalnych walorów. Ponadto w ramach wskazanych kierunków Gminny Program Rewitalizacji realizuje przedsięwzięcia, których wynikiem będzie poprawa jakości przestrzeni i atrakcyjności obszaru. W wyniku zaplanowanych do realizacji działań obszar rewitalizacji stanie się miejscem atrakcyjnym zarówno do zamieszkania jak i do prowadzenia istniejących i lokalizacji nowych działalności gospodarczych.

c) Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 dokument GPR zawiera opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności przedsięwzięć o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadać mają na zdiagnozowane wcześniej w określonych sferach problemy występujące w obszarze rewitalizacji. Zastosowana została idea zrównoważonego rozwoju, który należy postrzegać jako odpowiednie i świadome kształtowanie relacji pomiędzy rozwojem gospodarczym, dbałością o środowisko oraz jakością życia. Sfera środowiskowa będzie zatem każdorazowo uwzględniana w realizacji przedsięwzięć

rewitalizacyjnych, dotyczących m.in. modernizacji przestrzeni publicznych, przekształceniu obiektów użyteczności publicznej, czy też tworzeniu nowych obiektów ogólnodostępnych. W związku z powyższym należy stwierdzić, że przedsięwzięcia ujęte w projekcie dokumentu GPR ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024-2030 uwzględnia problemy dotyczące ochrony środowiska, które zostały zidentyfikowane na etapie diagnostycznym. Należą do nich m.in.: duży udział budynków mieszkalnych ogrzewanych węglowymi kotłami ciepła i występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Założenia dokumentu GPR wskazują kierunki umożliwiające ich rozwiązanie i poprawę stanu środowiska naturalnego. Projekt dokumentu zakłada stopniowe rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów, poprzez umożliwienie finansowania odpowiednich projektów ze środków zewnętrznych. W związku z powyższym, realizacja przedstawionych w dokumencie przedsięwzięć wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne.

2. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030 obejmuje swoim zasięgiem obszar Gminy Sosnowica. **Zadania przewidziane do realizacji nie wiążą się z długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej.**

Na podstawie danych zawartych w dokumencie, wskazującym działania, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zakładanych celów, należy stwierdzić, że jedyne możliwe do przewidzenia oddziaływania na środowisko niewynikające bezpośrednio z przedkładanego do uzgodnienia dokumentu mogą dotyczyć uciążliwości związanych z prowadzeniem robót budowlanych w trakcie realizacji przyszłych projektów wskazanych w przedmiotowym projekcie. Uciążliwości te będą miały charakter krótkotrwały bezpośrednio związany z realizacją inwestycji, a ich zasięg będzie zazwyczaj ograniczony do obszaru objętego robotami budowlanymi.

Realizacja zaplanowanych inwestycji będzie się odbywała z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Wykorzystywane w trakcie realizacji materiały i sprzęty będą stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem i wytycznymi producenta, dochowując technicznych warunków wykonania robót. Wszelkie prace będą prowadzone pod nadzorem uprawnionych do tego osób. Ekipy budowlane będą

przeszkolone, wyposażone w odpowiedni sprzęt i będą posiadać wymagane kwalifikacje. Teren prowadzonych prac będzie oznakowany i zabezpieczony przed dostępem nieupoważnionych osób. Ponadto w fazie realizacji i zakończenia inwestycji istotnym elementem z punktu widzenia ochrony wód i gleb będzie odpowiednie postępowanie z odpadami i materiałami niebezpiecznymi, które będą magazynowane na utwardzonych, szczelnych powierzchniach.

Określenie prawdopodobieństwa wystąpienia, czasu trwania, zasięgu, częstotliwości i odwracalności oddziaływań inwestycji proponowanych do realizacji w niniejszym dokumencie nie jest możliwe do momentu przygotowania kompletnej dokumentacji technicznej poszczególnych inwestycji.

Wśród działań, które powinny zostać zrealizowane znajduje się wiele inwestycji, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia pozytywnego i trwałego wpływu na wszystkie elementy środowiska naturalnego oraz dodatkowo na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców Gminy Sosnowica, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Realizacja wymienionych w dokumencie inwestycji może mieć uciążliwy wpływ na środowisko jedynie podczas etapu budowy, spowoduje wtedy oddziaływanie między innymi na przyrodę ożywioną, na środowisko gruntowo-wodne oraz na klimat akustyczny. Wszystkie powyżej wymienione możliwe do wystąpienia w wyniku realizacji inwestycji oddziaływania będą w miarę możliwości minimalizowane.

Dla zadań, które mogą zakwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będzie wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ich realizacji zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wdrożenie przedmiotowego dokumentu nie spowoduje bezpośredniego wpływu na zmianę warunków środowiskowych w granicach Gminy Sosnowica.

Poniżej przedstawiono zidentyfikowane oddziaływania na środowisko zadań wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych:

- **Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny oraz zwierzęta** – szczególną uwagę w analizie wpływu Strategii na środowisko przyrodnicze należy zwrócić na formy ochrony przyrody i krajobrazu. Znaczna powierzchnia obszaru gminy objęta jest unikalnymi walorami krajobrazowymi znajdującymi się pod ochroną, których powierzchnia obejmuje 14 482,31 ha. Obszary cenne przyrodniczo, stanowią 84% powierzchni gminy. Potwierdzeniem wysokiej rangi walorów tego obszaru jest ich obecność zarówno w krajowym, jak i w europejskim układzie przestrzennym.

Obszary objęte ochroną prawną na terenie gminy:

- * Poleski Park Narodowy wraz z otuliną;
- * Poleski Park Krajobrazowy wraz z otuliną;
- * Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie;
- * Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- * Torfowisko przy Jeziorze Czarnym Sosnowickim – ściśły rezerwat florystyczny.

O bardzo wysokiej randze przyrodniczej obszaru gminy świadczyć może objęcie pięciu obszarów ochroną w ramach sieci NATURA 2000 (Ostoje siedliskowe i ptasie).

Zagrożeniem dla obszarów cennych przyrodniczo jest rozwój turystyki i wzrost ruchu turystycznego na tym obszarze. Może wiązać się to ze zmianą przeznaczenia terenów i pioszeniem gatunków bytujących w sąsiedztwie przebiegów tras i turystycznej infrastruktury towarzyszącej. Niewątpliwie planowane inwestycje będą miały również korzystny wpływ na obszary objęte ochroną, jednak brak jest szczegółowych danych niezbędnych do analizy. Są to problemy, które powinny być zidentyfikowane oraz szczegółowo przeanalizowane na dalszych etapach procesu inwestycyjnego w ramach procedur planowania przestrzennego oraz oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja zadań wynikających z wyznaczonych celów Strategii, w sposób pośredni lub bezpośredni będzie w większości oddziaływała pozytywnie, a jedynie na etapie prowadzonych prac, w ich bezpośrednim sąsiedztwie będzie miało chwilowe negatywne oddziaływanie.

- **Oddziaływanie na ludzi** - pomimo uciążliwości na etapie prowadzonych inwestycji (np. hałas, pylenie) realizacja projektów wpisanych w GPR będzie mieć pozytywny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi. Zarówno emisje hałasu jak i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, w wyniku wdrożenia GPR należy uznać za nieznaczące, lub takie, dla których dotrzymanie obowiązujących standardów musi być szczegółowo rozpatrzone na dalszych etapach procesu inwestycyjnego, w ramach procedur planowania przestrzennego oraz oceny oddziaływania na środowisko. Z uwagi na inwestycje służące ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery i poprawie stanu jakości powietrza - instalacje OZE, oraz wód (zadania z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej) zakłada się wystąpienie pozytywnego wpływu realizacji GPR na ludzi (warunki życia i zdrowie).
- **Oddziaływanie na wodę** – realizacja działań wpisanych do GPR będzie wywierała zarówno potencjalnie negatywny, jak też pozytywny wpływ na środowisko wodne. Wszelkie inwestycje związane z infrastrukturą drogową bądź przesyłową na etapie prac budowlanych stanowią zagrożenie dla wód. Jest to związane z koniecznością wykopów, uzbrojenia terenu itp., co

skutkuje możliwością chwilowego skażenia wód. Spodziewanym efektem końcowym jest jednak poprawa jakości wód ze względu na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

- **Oddziaływanie na powietrze** - Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce głównie na etapie prowadzenia prac budowlanych (na etapie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć), spowodowane pracą maszyn budowlanych i środków transportu emitujących zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw w silnikach spalinowych (tlenki azotu, benzen, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne). Dodatkowo dojdzie do emisji pyłów podczas prac ziemnych i w czasie ruchu pojazdów po nawierzchniach nieutwardzonych. Emisja tych zanieczyszczeń będzie miała charakter lokalny i ograniczony do dość krótkiego okresu czasu. Dlatego też nie będzie powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. Wszystkie przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach GPR będą podlegać wszystkim wymaganiom prawnym i standardom emisyjnym, których dotrzymanie będzie egzekwowane w ramach procedur planowania przestrzennego oraz oceny oddziaływania na środowisko na dalszych etapach procesu inwestycyjnego.
- **Oddziaływanie na powierzchnię ziemi** – Oddziaływanie negatywne będzie wiązać się z realizacją planowanych działań na skutek fazy budowy. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego może doprowadzić do zmiany struktury gleby. Docelowo, w wyniku przeprowadzonych inwestycji prognozuje się jednak poprawę stanu czystości gleb ze względu na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
- **Oddziaływanie na krajobraz** - realizacja celów dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na krajobraz. Oddziaływania związane z wdrożeniem GPR w odniesieniu do krajobrazu przyrodniczo – kulturowego będą wynikały przede wszystkim z rozbudowy infrastruktury już istniejącej oraz kształtowania przestrzeni publicznej. Wszelkie nowe elementy, które będą wprowadzane do krajobrazu powinny być dostosowane do przestrzeni i harmonizować z nią. Realizacja zadań wynikających ze strategii będzie powodowała także korzystny wpływ na stan krajobrazu. Rewitalizacja terenów publicznych po zakończeniu prac wpłynie korzystnie na podniesienie walorów krajobrazu obszaru rewitalizacji.
- **Oddziaływanie na klimat** – realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na klimat poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych.
- **Oddziaływanie na klimat akustyczny** – wzmożony hałas będzie emitowany jedynie podczas prowadzonych prac budowlanych, np. praca maszyn, ruch pojazdów ciężarowych / budowlanych.

- **Oddziaływanie na zasoby naturalne** - realizacja GPR będzie mieć pozytywny wpływ, gdyż wiele działań zakłada racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.
- **Oddziaływanie na zabytki** - poprawa jakości powietrza to mniej zanieczyszczeń, sadzy i kwaśnych deszczy, co w dużej mierze będzie mieć pozytywny wpływ na zabytki Gminy. W GPR przewidziano również działanie skierowane na rozwój kultury i dziedzictwa materialnego i niematerialnego.
- **Oddziaływanie na obszary Natura 2000** – realizacja celów dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na obszary Natura 2000. Planowane w GPR inwestycje nie mają negatywnego wpływu na obszary Natury 2000. Lokalizacja planowanych inwestycji nie powoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt oraz nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Ponadto nie będą miały one negatywnego wpływu na zachowanie integralności obszaru Natura 2000 oraz na spójność sieci obszarów Natura 2000. Narzędziem rozpatrywania tych kwestii są procedury oceny oddziaływania na środowisko, tj. decyzji o środowiskowych wymaganiach dla planowanych przedsięwzięć zaliczonych do mogących pogorszyć stan środowiska, oraz tzw. ocena habitatowa na podstawie art. 6 dyrektywy ptasiej dla pozostałych ingerencji.

Charakter działań (inwestycji) ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 - 2030, ich możliwy rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego oddziaływaniem powodują, że ich realizacja nie spowoduje w określonym horyzoncie czasowym znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Działania te będą najpierw zaprojektowane, a następnie realizowane w sposób minimalizujący jakiegokolwiek oddziaływanie na środowisko. Należy stwierdzić, że działania będące wynikiem realizacji zaplanowanych w strategii celów i kierunków będą skutkować poprawą stanu środowiska: wprowadzeniem ładu przestrzennego, zmniejszeniem emisji do środowiska (szczególnie do wód i powietrza), polepszeniem się warunków życia ludności, w tym wynikających ze wzrostu bezpieczeństwa, adaptacji do zmian klimatu.

Realizacja strategii będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko obszaru objętego opracowaniem, a także na środowisko w skali regionalnej. Potencjalne oddziaływania negatywne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, jednak będą one miały charakter krótkotrwały, miejscowy lub lokalny. Ze względu na charakter przekształceń i ich odwracalność będą one w większości odwracalne lub możliwe do rewaloryzacji.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Skumulowane oddziaływania na środowisko mogą wystąpić w przypadku realizacji kilku projektów równocześnie w bliskim sąsiedztwie. W celu uniknięcia uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy ustalić harmonogram prac oraz informować zainteresowane strony o zamiarze prowadzenia prac budowlanych. Skala zaplanowanych zadań/projektów ma charakter lokalny. W ramach zadań/projektów objętych projektem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030 nie przewiduje się występowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska związanego z realizacją zadań/projektów jest ograniczone do minimum. Nie przewiduje się bowiem realizacji projektów, które mogą stanowić istotne źródło zagrożeń dla ludzi i środowiska naturalnego. Jedynie w przypadku prowadzenia kilku inwestycji równocześnie istnieje możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania skumulowanego, które w znaczący sposób może wpłynąć na zdrowie mieszkańców. Dlatego też należy ustalić harmonogram prac oraz informować zainteresowane strony o zamiarze prowadzenia prac.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Najcenniejsze walory krajoznawcze obszaru gminy stanowi unikatowy zespół krajobrazowy Poleskiego Parku Narodowego obejmujący tereny południowo-wschodniej części gminy Sosnowica. W granicach gminy Park zajmuje obszar 2 392,4 ha, co stanowi 24,7% powierzchni całego parku. Ochroną objęte są tu głównie ekosystemy torfowiskowe. Najcenniejszym elementem przyrody Parku są tereny podmokłe, torfowiska (niskie, przejściowe i wysokie), bagna i wody. Na obszarze gminy Park obejmuje głównie łąki (przeważnie podmokłe) w okolicach wsi Lipniak „Łąki Zienkowskie” i na południe od wsi Lejno, a także stawy na południe od Pieszowoli (Staw Głęboki, Wichary, Dziki, Górny Horodysz, Dolny Horodysz) oraz kilka niewielkich kompleksów leśnych. Większość terenów to silnie przekształcone antropogenicznie łąki potorfowe. W kompleksie leśnym w pobliżu stawów pieszowolskich występuje bardzo cenny starodrzew dębowy. Poleski Park Narodowy otoczony jest otuliną o powierzchni 14 042 ha, której

granica na terenie gminy będzie wzdłuż głównych dróg: z południa na północ od Ludwina do Sosnowicy i z zachodu na wschód z Sosnowicy do Starego Brusa.

Do najcenniejszych terenów pod kątem przyrodniczym należą Jezioro Czarne Sosnowickie z rezerwatem przyrody i pomnikiem przyrody, a także zespół stawów w Sosnowicy oraz okolice Jeziora Zagłębcze.

Gmina Sosnowica charakteryzuje się bogatą historią, o czym świadczą znajdujące się tutaj zabytki. Do rejestru Lubelskiego Konserwatora Zabytków w Lublinie wpisano 3 zabytki z obszaru rewitalizacji:

- Cerkiew prawosławna pw. Św. Piotra i Pawła;
- Założenie przestrzenne:
  - a) zespół rezydencyjny: oficyna I, pozostałości oficyny II, alkierz dawnego dworu, park,
  - b) zespół kościelny: kościół parafialny wraz z ruchomościami, dwie dzwonnice, ogrodzenie cmentarza przykościelnego, drzewostan w granicach ogrodzenia cmentarza kościelnego,
  - c) aleja wzdłuż ul. Mickiewicza,
  - d) staw zw. Hetmanem;
- Założenie parkowe – Sosnowica Lasek.

Ponadto znajduje się tu również zespół kościelny z lat 1797 – 1804, dwa parki podworskie oraz Jezioro Czarne Sosnowickie, które co prawda nie posiada stałych obiektów turystycznych, ale znajduje się tu wyposażone pole namiotowe. Budynki sakralne stanowią główne dominanty w krajobrazie miejscowości Sosnowica.

Przedmiotowy dokument nie ma możliwości wywołania oddziaływań szkodzących przyrodzie, nie spowoduje przekroczenia standardów jakości środowiska i intensywnego wykorzystania terenu. Planowane przedsięwzięcia/inwestycje nie będą miały długotrwałego negatywnego wpływu na kompleksy leśne znajdujące się na obszarze Gminy. Część zaplanowanych przedsięwzięć będzie realizowana w obrębie obszarowych form ochrony przyrody, jednakże nie będą one kolidować z celem ochrony tych obszarów oraz z zakazami które tam obowiązują. Kierunki rozwoju przedstawione w dokumencie nie przewidują realizacji przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, a także nie spowodują zniszczeń obiektów i zespołów zabytkowych. Jednakże gdyby taka sytuacja zaistniała, realizowane inwestycje będą prowadzone w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, dzięki czemu będzie zapewniona właściwa ochrona konserwatorska i planistyczna obiektów i zespołów zabytkowych. Ponadto realizacja tych inwestycji będzie realizowana przy jednoczesnym zabezpieczeniu obszarów o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego.

W związku z powyższym, projekt dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 - 2030 nie wywoła negatywnych oddziaływań na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego. Zakładane do realizacji działania nie będą wpływać negatywnie na obszary chronione oraz nie wpłyną na zniszczenie istniejących i potencjalnych siedlisk gatunków chronionych w trakcie prac związanych z realizowanymi zadaniami. W wyniku realizacji działań nie zostanie zmniejszona różnorodność tego terenu. Będzie zachowana dbałość o tereny zielone oraz drzewostan w każdym wieku. Istotnym elementem rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej, jest realizacja procesu w sposób zrównoważony, który przy zastosowaniu rozwiązań ułatwiających dostępność miejsc dla większej liczby grup społecznych zachowa również przyrodnicze walory terenu, które pozytywnie wpływają na funkcjonowanie lokalnych społeczności.

b) **Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym**

Obszary objęte ochroną prawną na terenie gminy:

- * Poleski Park Narodowy wraz z otuliną;
- * Poleski Park Krajobrazowy wraz z otuliną;
- * Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie;
- * Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- * Torfowisko przy Jeziorze Czarnym Sosnowickim – ścisły rezerwat florystyczny.

O bardzo wysokiej randze przyrodniczej obszaru gminy świadczyć może objęcie pięciu obszarów ochroną w ramach sieci NATURA 2000 (Ostoje siedliskowe i ptasie).

Nazwa obszaru	Kod obszaru
Ostoja Poleska	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060013.H
Maśluchy	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060105.H
Wrzosowisko w Orzechowie	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060098.H
Polesie	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB060019.B
Lasy Parczewskie	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB060006.B

Główne kierunki ochrony Poleskiego Parku Krajobrazowego oraz Parku Krajobrazowego Pojezierza Łęczyńskiego, to ochrona przyrody oraz ochrona obszarów ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz ze względu na walory krajobrazowe.

Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu pełni funkcję wspomnianej otuliny Poleskiego Parku Krajobrazowego i zajmuje prawie całą powierzchnię gminy Sosnowica (8 390 ha), z wyjątkiem niewielkiego skrawka na północy i północnym-wschodzie, w okolicach wsi Kropiwki, Turno i Czołoma

Nowa. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach.

Na terenie gminy istnieje jeden rezerwat przyrody „Torfowisko przy jeziorze Czarnym Sosnowickim”, jest to rezerwat florystyczny. Ochroną ścisłą objęto tu torfowisko wysokie o powierzchni 47,87ha, położone na południe od jeziora Czarnego Sosnowickiego w Leśnictwie Jedlanka (Nadleśnictwo Parczew z siedzibą w Sosnowicy). Jest to okazałe torfowisko wysokie typu kontynentalnego (bardzo rzadko wstępujące w Polsce), bogate w karłowate sosny, brzozy oraz rzadkie rośliny bagienne. Wśród rzadkich gatunków występuje tu widłak torfowy, 3 gatunki rosiczki owadożernej, wywłócznik skrętoległy, zimoziół północny, bagno zwyczajne, widłak goździsty i jałowcowaty oraz grązel żółty. Występują tu również kocanki piaskowe i grzybienie północne. W szuwarach otaczających jezioro oraz w okolicznych lasach gnieździ się wiele chronionych gatunków ptaków, między innymi: perkoz dwuczuby, muchołówka żałobna, gil, a na terenie samego rezerwatu spotkać można żurawia i bociana czarnego.

Obszar gminy Sosnowica wchodzi w skład Poleskiego Obszaru Węzłowego, struktury o statusie międzynarodowej, należącej do Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET-PL) z Segmentu Europejskiej Sieci Ekologicznej (EECONET). Dzięki ostoi CORINE (Lasy Parczewskie) znajduje się w programie CORINE Biotop, włączonym do sieci NATURA 2000. Ostoja obejmuje ochroną głównie siedliska dzikich ptaków i siedliska naturalne. Stanowi ona ostoję przyrody o znaczeniu międzynarodowym CORINE Polesie Lubelskie.

Ponadto obszar gminy wchodzi w skład Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie”, który obejmuje obszar Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego i tereny przyległe. Ma on charakter transgranicznego obszaru chronionego, który obejmuje łącznie powierzchnię 200 tys. km². Jego celem jest ochrona unikatowych wartości przyrodniczych ekosystemów wodnych i torfowiskowych oraz zachowanie niepowtarzalnej mozaiki kulturowej Polesia Zachodniego. W jego skład wchodzi między innymi Poleski Park Narodowy i cerkiew w Sosnowicy.

W granicach obszaru rewitalizacji znajdują się fragmenty następujących obszarów chronionych:

- Otulina Poleskiego Parku Narodowego
- Poleski obszar chronionego krajobrazu
- Obszar Natura 2000 – Lasy Parczewskie
- Obszar Natura 2000 – Polesie
- Poleski Park Krajobrazowy
- Otulina Poleskiego Parku Krajobrazowego

Zaplanowane do realizacji zadania/przedsięwzięcia nie będą negatywnie oddziaływały na obszary chronione, a ich realizacja nie będzie się wiązała z istotnymi przekroczeniami standardów jakości środowiska. Będą to oddziaływania krótkotrwałe ograniczone do obszaru, na którym będą realizowane, nie wykraczające poza zakres inwestycji.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030 nie zawiera żadnych ustaleń, które mogłyby naruszyć stan istniejących elementów przyrody w obrębie obszaru objętego dokumentem, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. W związku z tym, nie istnieje niebezpieczeństwo negatywnego oddziaływania realizacji przedmiotowego dokumentu i wynikających z niego projektów.

Nie przewiduje się w ramach realizacji GPR negatywnego oddziaływania na ww. obszary objęte ochroną, ich przedmioty ochrony oraz integralność. Zakładane do realizacji w ramach GPR działania, będą dotyczyły terenów zurbanizowanych oraz istniejących obiektów budowlanych. Zakładane do realizacji działania nie będą wpływać negatywnie na obszary chronione oraz nie wpłyną na zniszczenie istniejących i potencjalnych siedlisk gatunków chronionych w trakcie prac związanych z realizowanymi zadaniami.

4. Podsumowanie

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sosnowica na lata 2024 – 2030 swoim zakresem obejmuje zadania/inwestycje zmierzające do wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru o największej kumulacji negatywnych zjawisk w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Ich realizacja przyczyni się do polepszenia warunków życia społeczeństwa. Przewidziane do realizacji działania będą miały zasięg lokalny, a ich rodzaj, skala i usytuowanie, tym samym wpływ na środowisko będzie badany na etapie realizacji konkretnych inwestycji.

Dla zadań/inwestycji, które mogą zakwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będzie wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ich realizacji zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

